

بسم الله الرحمن الرحيم

١٩٦٩

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم

گروه زمین شناسی

پایان نامه‌ی دکتری رشته‌ی زمین‌شناسی گرایش پترولوزی

پترولوزی سنگ‌های آتشفسانی پلیوکواترنر در جنوب‌شرق و شمال‌غرب اصفهان

استادان راهنما:

دکتر موسی نقره ئیان

دکتر ایرج نوری‌بهشت

۱۳۸۸/۱۰/۲۷

دکتر امدادیات مژده حمی‌بران
رشته‌دکتر

پژوهشگر:

مهناز خدامی

تیرماه ۱۳۸۸

۱۲۹۸۰۹

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات،
ابتكارات و نوآوری های ناشی از تحقیق
موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه
اصفهان است

پیووه نگارش سایار نامه
دعاسته شده است
تخصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم

گروه زمین شناسی

پایان نامه‌ی دکتری رشته‌ی زمین شناسی گرایش پترولوزی

خانم مهناز خدامی تحت عنوان

پترولوزی سنگهای آتشفسانی پلیوکواترنر در جنوب شرق و شمال غرب اصفهان

در تاریخ ۱۳۸۸/۴/۱۷ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه ...کلاین... به تصویب نهایی رسید.

۱- استاد راهنمای اول پایان نامه دکتر موسی نقره ئیان با مرتبه‌ی علمی دانشیار امضاء

۲- استاد راهنمای دوم پایان نامه دکتر ایرج نوربهشت با مرتبه‌ی علمی استاد امضاء

۳- استاد داور داخل گروه دکتر محمود خلیلی با مرتبه‌ی علمی دانشیار امضاء

۴- استاد داور داخل گروه دکتر قدرت ترابی با مرتبه‌ی علمی استادیار امضاء

۵- استاد داور خارج از گروه دکتر علی درویش زاده با مرتبه‌ی علمی استاد امضاء

۶- استاد داور خارج از گروه دکتر مسیب سبزه ئی با مرتبه‌ی علمی استادیار امضاء

امضای مدیر گروه

تشکر و قدردانی

به نام آنکه هستی نام از او یافت فلک جنبش زمین آرام از او یافت

خدا را سپاسگزارم که توانایی آغاز، پیگیری و پایان این پژوهش را به من ارزانی داشت و لطف بی انتهاش سرمایه جاوید آن بود. در به ثمر رسیدن این پژوهش از مساعدت، راهنمایی و همراهی عزیزانی استفاده بردم که بدینوسیله مراتب قدردانیم را نثارشان می کنم.

از استاد محترم و چهره ماندگار زمین شناسی ایران جناب آقای دکتر درویش زاده و استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر سبزه ئی که از محضرشان نیز فیض برده ام، بخاطر رهنمودها و داوری مفیدشان تقدیر می نمایم. از خدمات فراوان استادان راهنمای ارجمند جناب آقای دکتر نقره ئیان و جناب آقای دکتر نوربهشت در مدت اجرای این پایان نامه و تمام دوره تحصیل کمال تشکر و امتنان را دارم و برای همیشه مرهون رحماتشان می باشم.

از جناب آقای دکتر خلیلی بخاطر کمک در انجام آنالیز های مایکروپروب و راهنمایی های ارزنده شان در دوران تحصیلم در دانشگاه اصفهان سپاسگزارم.

از جناب آقای دکتر ترابی نماینده تحصیلات تكمیلی گروه بخاطر نظرات و داوری سودمندشان متشرکم. با سپاس از جناب آقای دکتر صفائی مدیر محترم گروه زمین شناسی دانشگاه اصفهان از همه استادانم در این گروه که الفبای زمین شناسی را در آن آموختم و افتخار شاگردیشان را دارم خالصانه قدردانی می نمایم. از جناب آقای دکتر داودیان و سرکار خانم دکتر ناهید شبانیان بخاطر مشاوره علمی شایان توجه، همفرکری و کمک های بی دریغ شان کمال تشکر را دارم.

مساعدت و همکاری همکلاسی ها و دوستان گرانقدرم خانم ها دکتر مژگان صلواتی، دکتر شهرزاد شرافت، دکتر مریم منانی، آقای دکتر سید نعیم امامی و آقای دکتر مکی زاده را صمیمانه ارج می نهم. همچنین از راهنمایی ها و توصیه های ارزشمند آقایان دکتر فرانس نوبئر، از دانشگاه سالزبورگ اطربیش و مایکل لاسترینو از دانشگاه رم تشکر می نمایم.

از تلاش ها و مساعدت کارشناسان و کارکنان گروه زمین شناسی آقای مهندس آروین مستول آموزش، سرکار خانم ساكتی و سرکار خانم شاه پیری ممنونم.

در پایان از خدمات و همکاری خانواده عزیزم که با مهربانی و بردبانی همراهم بودند و دعایشان بدرقه راهم صمیمانه قدردانی می نمایم.

بـه

آسمانی

پدرم

و

اللهه فداکاری

مادرم

چکیده

سنگ های آتشفشنانی به سن پلیوسن تا کواترنری در استان اصفهان در دو منطقه مجزا در جنوب خاوری و شمال باختری شهر اصفهان بروزد دارند که بخشی از فعالیت ماقمایی جوان کمریند ارومیه- دختر می باشند. جهت شناسایی ماهیت و ژنز ماقمای سازنده این سنگ ها و همچنین عوامل موثر در تحول ماقما، مطالعات کتابخانه ای، صحرایی و آزمایشگاهی مبسوطی در جریان این پژوهش انجام گردیده است. مطالعات آزمایشگاهی بر روی نمونه های برداشت شده شامل بررسی های پتروگرافی و آنالیز نمونه ها به منظور اندازه گیری غلظت عناصر اصلی، نادر و نادر خاکی به روش ICP-MS و ICP-AES بود. آندزیت بازالتی، آندزیت، داسیت، به شکل جریان گدازه، گند گدازه و گند ترکیب اصلی سنگ های منطقه را تشکیل می دهند. پلازیوکلاز کانی اصلی همه گروه های سنگی است که تغییرات ترکیبی زیادی از خود نشان می دهد و دارای منطقه بندی شیمیایی نوسانی و معکوس و بافت غبارآلود یا غربالی است. آمفیبول ها از نوع کلسیم دار بوده و آمفیبول و بیوتیت دارای حاشیه واکنشی از کانی های تیره می باشند. کلینوپیروکسن از نوع اوژیت و ترکیب اورتوپیروکسن ها از برزنزیت تا هیپرستن تغییر می کند. پیروکسن ها نیز گاهی دارای منطقه بندی معکوس و ساعت شنی هستند. درشت بلورهای کوارتز گردشده و گاهی دارای حاشیه واکنشی از اوژیت می باشند. بطور کلی در بخشی از گدازه های منطقه با ترکیب داسیت و آندزیت بافت ها و ترکیبات نامتعادلی به چشم می خورد که حاکی از تبلور در شرایط عدم تعادل شیمیایی می باشد. از نظر ژئوشیمیایی این مجموعه یک سری کالکوآلکالن با پتانسیم متوسط تا بالا و و متالومینوس است و روند تغییرات عناصر اصلی آنها در برابر سیلیس مشابه سنگ های کالکوآلکالن است. بخشی از داسیت ها و آندزیت های منطقه ماهیت آذکیتی دارند. این سنگ ها از عناصر ناسازگار و لیتوفیل های بزرگ یون غنی شدگی نشان می دهند. غنی شدگی از عناصر نادر خاکی سبک و تهی شدگی از عناصر نادر خاکی سنگین، تیتانیوم و نیوبیوم در الگوی عناصر نادر و نادر خاکی در نمودارهای چندعنصری دیده می شود و الگوی عادی شده آنها با کندریت فاقد آنومالی یوروبیوم است. سنگ های آذکیتی مورد مطالعه حاوی مقادیر بالاتر SiO_2 ، Sr/Y و La/Yb و مقادیر پائین تر Yb/MgO نسبت به سنگ های آتشفشنانی کالکوآلکالن معمولی هستند. ماقمای کالکوآلکالن از گوشه متأزماتیسم شده نشأت گرفته است اما با توجه به داده های ژئوشیمیایی منشأ ماقمای آذکیتی گارنت- آمفیبولیت یا فاز باقیمانده ذوب گارنت بهمراه یک فاز تیتانیوم دار یا آمفیبول می باشد اما پلازیوکلاز در باقی مانده ذوب حضور ندارد. بر اساس نتایج مطالعات پترولوزیکی در این منطقه ذوب پوسته اقیانوسی فرورونده در یک محیط پس از برخورد در عمق تغییر شکل به گارنت آمفیبولیت یا اکلوژیت منجر به تولید مذاب آذکیتی شده است که در دهین صعود متحمل تفرقی بلورین و همچنین اختلاط ماقمایی با مذاب های کالکوآلکالن شده اند که در خصوصیات سنگ نگاری و ژئوشیمیایی آنها منعکس شده است.

کلید واژه: سنگ های آتشفشنانی، اصفهان، پلیوکواترنر، کالکوآلکالن، آذکیت، ذوب قطعه فرورونده

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: کلیات
۱	۱- جایگاه جغرافیایی و راههای دسترسی
۳	۲- ویژگی های طبیعی و زمین ریخت شناسی
۷	۳- جایگاه زمین شناسی
۹	۴- ویژگی های چینه شناسی
۱۴	۵- پیشینه پژوهش
۱۵	۶- اهداف تحقیق
۱۵	۷- روش های انجام پژوهش
۱۹	۸-۱ ویژگی های صحرایی
۱۹	۸-۱-۱ آندزیت های بازالتی
۲۰	۸-۱-۲ آندزیت ها
۲۲	۸-۱-۳ داسیت ها
۲۹	۸-۱-۴ سنگ های آذرآواری
	فصل دوم : سنگ نگاری
۳۲	۱-۲-۱ سنگ نگاری و کانی شناسی
۳۲	۱-۲-۱-۱ آندزیت بازالتی
۳۵	۱-۲-۱-۲ آندزیت

صفحه	عنوان
۳۷	۳-۱-۲ داسیت.
۴۰	۴-۱-۲ ریوداسیت.
۴۰	۵-۱-۲ سنگ های آذرآواری
۴۲	۶-۱-۲ بیگانه سنگ ها
۴۴	۲-۲ کانی شناسی
۴۴	۱-۲-۲ اولیوین
۴۷	۲-۲-۲ پیروکسن
۵۰	۳-۲-۲ آمفیبیول
۵۳	۴-۲-۲ بیوتیت
۵۴	۵-۲-۲ پلاژیوکلاز
۵۸	۶-۲-۲ کوارتز
	فصل سوم: شیمی کانی و کاردبرد در پتروژنر
۶۰	۳-۱ شیمی کانی ها
۶۰	۱-۱-۳ پیروکسن
۷۳	۲-۱-۳ آمفیبیول
۷۷	۳-۱-۳ بیوتیت
۸۱	۴-۱-۳ کوارتز
۸۱	۱-۵-۲ پلاژیوکلاز
۹۰	۲-۳ ترمومتری و بارومتری
۹۱	۱-۲-۳ محاسبه فشار بر اساس مقدار Al^{VI} vs. Al^{IV} در پیروکسن
۹۱	۲-۲-۳ ترمومتری بر اساس زوج کلینوپیروکسن و ارتوپیروکسن

عنوان		صفحه
۳-۲-۳- ترمومتری بر اساس مقدار کلسیم در ارتوپیروکسن	۹۳	
۴-۲-۳- بارومتری کلینوپیروکسن- پلازیوکلاز	۹۵	
۵-۲-۳- روش بارومتری بر اساس مقدار آلومینیوم در آمفیبیول	۹۵	
		فصل چهارم: ژئوشیمی
۴-۱- ژئوشیمی عناصر اصلی	۹۸	
۴-۱-۱- ژئوشیمی عناصر اصلی	۹۹	
۴-۱-۲- ژئوشیمی عناصر کمیاب	۹۹	
۴-۱-۳- ژئوشیمی عناصر نادر خاکی	۱۰۰	
۴-۲- رده بندی سنگ های آتشفشانی	۱۰۳	
۴-۳- ترکیب نورماتیو.	۱۰۷	
۴-۴- نمودارهای تغییر	۱۰۸	
۴-۵- ماهیت ماگما	۱۱۲	
۴-۶- نمودارهای عنکبوتی	۱۱۴	
۴-۶-۱- نمودار عنکبوتی بهنجار شده با بازالت پشته میان اقیانوسی	۱۱۴	
۴-۶-۲- نمودارهای عنکبوتی بهنجار شده با گوشته اولیه	۱۱۵	
۴-۶-۳- نمودار عنکبوتی بهنجار شده با بازالت جزایر اقیانوسی	۱۱۵	
۴-۶-۴- نمودار عنکبوتی بهنجار شده با کندریت	۱۱۵	
۴-۶-۵- نمودارهای آداسیت	۱۱۸	
۴-۶-۶- ماهیت آداسیت ها	۱۲۱	
۴-۶-۷- منشا آداسیت ها	۱۲۴	
۴-۶-۸- منşa سنگ های آداسیتی در جنوب خاوری و شمال باختری اصفهان	۱۲۶	

صفحه	عنوان
	فصل پنجم: شیمی ایزوتوپ
۱۳۱	۱-۵ - مقدمه
۱۳۲	۵-۲ - خصوصیات شیمیایی رو بیدیوم و استرانسیوم
۱۳۵	۵-۳ - خصوصیات شیمیایی ساماریوم و نئودیمیوم
۱۳۶	۵-۴ - نماد اپسلیون
۱۳۷	۷-۸ - تعیین منشأ
	فصل ششم: نتیجه گیری
۱۴۴	۱-۶ - یافته ها
۱۴۵	۲-۶ - بحث
۱۴۷	۶-۲-۱ - سازوکارهای تولید ماقمای آدکیتی
۱۴۷	۶-۲-۱ - اذوب بخشی پوسته پائینی قاره ای
۱۴۷	- ذوب بخشی پوسته پائینی در اثر نفوذ مذاب های بازالتی
۱۴۸	- ذوب بخشی در اثر فرآیند دلامینیشن
۱۵۱	۶-۲-۱-۲ - ذوب بخشی پوسته اقیانوسی فرورونده
۱۵۲	۶-۳ - نتیجه گیری
۱۵۴	منابع و مأخذ

فهرست شکل ها

عنوان	صفحة
شکل ۱-۱ راه های دسترسی به مناطق مورد مطالعه	۲
شکل ۲-۱ موقعیت محدوده های مورد مطالعه در نقشه مناطق زمین ساختاری ایران	۵
شکل ۳-۱ تصویر ماهواره ای از منطقه مورد مطالعه	۶
شکل ۴-۱ نقشه زمین شناسی منطقه مورد مطالعه در شمال باختر اصفهان	۱۲
شکل ۵-۱ نقشه زمین شناسی منطقه مورد مطالعه در جنوب خاور اصفهان	۱۳
شکل ۶-۱ نمای عمومی از آنژیت های بازالتی	۲۰
شکل ۷-۱ گدازه های آنژیت بازالتی	۲۰
شکل ۸-۱ منظره عمومی از جریان آنژیتی	۲۱
شکل ۹-۱ گدازه های آنژیتی در سمت چپ و داسیت	۲۲
شکل ۱۰-۱ منظره سطح گدازه های آنژیتی	۲۲
شکل ۱۱-۱ نمای عمومی از داسیت ها در منطقه شمال باختری	۲۳
شکل ۱۲-۱ نمای عمومی از داسیت ها در ستیغ ها و آنژیت ها	۲۴
شکل ۱۳-۱ گدازه های داسیتی در حاشیه یک گنبد گدازه	۲۴
شکل ۱۴-۱ نمایی از گنبد میل	۲۴
شکل ۱۵-۱ انکلاوهای تیره در داسیت	۲۵
شکل ۱۶-۱ درزه های انقباضی در داسیت ها	۲۶
شکل ۱۷-۱ درزه های ستونی ناشی از رشد گنبد در گره کوه	۲۶
شکل ۱۸-۱ اشکال سوزن مانند ناشی از گرانروی بالای	۲۷
شکل ۱۹-۱ فرسایش در گنبد داسیتی	۲۷
شکل ۲۰-۱ فرسایش در داسیت ها و ایجاد ساخت لانه کبوتری	۲۸
شکل ۲۱-۱ فرسایش در داسیت ها و ایجاد ساخت لانه کبوتری	۲۸

عنوان

صفحه

شکل ۱۲-۱ لاهارها با فرسایش لانه کیوتی در دامنه.....	۲۹
شکل ۱۳-۱ قطعات داسیتی و آندزیتی در لاهار.....	۳۰
شکل ۱۴-۱ قرار گیری گدازه های منطقه بروی سازند قرمز بالایی.....	۳۰
شکل ۱۵-۱ بخش ماسه سنگی سازند قرمز بالایی	۳۱
شکل ۱۶-۱ فرسایش پوست پیازی در ماسه سنگ ها.....	۳۱
شکل ۱-۲ بافت میکرولیتی پرفیری در آندزیت بازالتی.....	۳۳
شکل ۲-۲ بافت پرفیری حفره دار در آندزیت بازالتی.....	۳۴
شکل ۳-۲ بافت گلومروپرفیری در آندزیت بازالتی.....	۳۴
شکل ۴-۲ بافت بادامکی در آندزیت بازالتی.....	۳۴
شکل ۵-۲ بافت میکرولیتی پرفیری در آندزیت.....	۳۶
شکل ۶-۲ بافت پرفیری جریانی در آندزیت.....	۳۶
شکل ۷-۲ بافت گلومروپرفیری در آندزیت.....	۳۶
شکل ۸-۲ بافت حفره دار در آندزیت.....	۳۷
شکل ۹-۲ بافت هیالوپرفیری در داسیت.....	۳۸
شکل ۱۰-۲ بافت هیالوپلیتیک در داسیت.....	۳۸
شکل ۱۱-۲ بافت پرفیری فلستیتی در داسیت.....	۳۸
شکل ۱۲-۲ بافت پرفیری میکرو فلستیتی در داسیت.....	۳۹
شکل ۱۳-۲ بافت اسفلولیتی در داسیت.....	۳۹
شکل ۱۴-۲ بافت جریانی در داسیت.....	۴۰
شکل ۱۵-۲ درشت بلور سانیدین در ریوداسیت.....	۴۰
شکل ۱۶-۲ توف قطعه سنگی.....	۴۱
شکل ۱۷-۲ توف بلورین.....	۴۱

عنوان

صفحه

شکل ۱۸-۲ قطعات سنگی آندزیتی و داسیتی در ۴۲	
شکل ۱۹-۲ توف با قطعات شیشه بهم جوش خورده ۴۲	
شکل ۲۰-۲ بیگانه سنگ میکروگرانولار بازیک ۴۳	
شکل ۲۱-۲ بیگانه سنگ آندزیتی ۴۳	
شکل ۲۲-۲ بیگانه سنگ کوارتزیتی دگرگون شده ۴۳	
شکل ۲۳-۲ بیگانه سنگ دگرگون شده ۴۴	
شکل ۲۴-۲ درشت بلور اولیوین که بطور بخشی ایدنگریتی شده ۴۵	
شکل ۲۵-۲ درشت بلور نیمه شکل دار اولیوین با حاشیه ایدنگریتی شده ۴۶	
شکل ۲۶-۲ درشت بلور شکل دار اولیوین با حاشیه اورتوبیپروکسن ۴۶	
شکل ۲۷-۲ درشت بلور اولیوین با خوردگی خلیجی ۴۶	
شکل ۲۸-۲ درشت بلور کلینوپیپروکسن با حاشیه آمفیبیول ۴۸	
شکل ۲۹-۲ حاشیه واکنشی از جنس کلینوپیپروکسن در اطراف کوارتز ۴۸	
شکل ۳۰-۲ پیپروکسن با منطقه بندی ساعت شنی ۴۸	
شکل ۳۱-۲ درشت بلور کلینوپیپروکسن با منطقه بندی ساده ۴۹	
شکل ۳۲-۲ اورتوبیپروکسن با حاشیه کلینوپیپروکسنی ۴۹	
شکل ۳۳-۲ درشت بلورپیپروکسن با خوردگی خلیجی ۴۹	
شکل ۳۴-۲ بلورهای آمفیبیول با چندرنگی سبز ۵۱	
شکل ۳۵-۲ درشت بلور شکل دار آمفیبیول با چند رنگی قهوه ای ۵۱	
شکل ۳۶-۲ درشت بلور آمفیبیول با حاشیه سوخته در کنار پیپروکسن ۵۱	
شکل ۳۷-۲ درشت بلور آمفیبیول در حال ذوب و واپاشی ۵۲	
شکل ۳۸-۲ درشت بلور آمفیبیول با حاشیه ای از محصولات ریزدانه واکنشی ۵۲	
شکل ۳۹-۲ درشت بلور بیوتیت با حاشیه اپاسیتی شده ۵۳	

عنوان

صفحه

..... شکل ۴۰-۲ درشت بلور بیوتیت با حاشیه ای از کانی های ریز دانه	۵۳
..... شکل ۴۱-۲ بقایای درشت بلور بیوتیت در حال واپاشی	۵۴
..... شکل ۴۲-۲ درشت بلور پلاژیوکلاز با منطقه بندی نوسانی	۵۶
..... شکل ۴۳-۲ درشت بلور پلاژیوکلاز با بافت غبار آلود	۵۶
..... شکل ۴۴-۲ بلورهای پلاژیوکلاز بدون بافت غبارآلود	۵۶
..... شکل ۴۵-۲ درشت بلور پلاژیوکلاز با مرکز سالم	۵۷
..... شکل ۴۶-۲ درشت بلور پلاژیوکلاز با حاشیه غبارآلود	۵۷
..... شکل ۴۷-۲ درشت بلور پلاژیوکلاز که با تجمعی از پیروکسن	۵۷
..... شکل ۴۸-۲ بلور پلاژیوکلاز با بافت دم چلچله ای	۵۸
..... شکل ۴۹-۲ درشت بلور کوارتز با خوردگی خلیجی	۵۹
..... شکل ۵۰-۲ درشت بلور کوارتزگرد شده و دارای شکستگی	۵۹
..... شکل ۵۱-۲ درشت بلور کوارتزگرد شده و با حاشیه واکنشی	۶۰
..... شکل ۵۲-۲ درشت بلور کوارتز با خوردگی خلیجی	۶۰
..... شکل ۵۳-۱ ترکیب کلینوپیروکسن های سنگ های آتشفسنی مورد مطالعه	۶۳
..... شکل ۵۳-۲ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور اوژیت	۶۴
..... شکل ۵۳-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور اوژیت پیروکسن	۶۸
..... شکل ۵۳-۴ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور اوژیت پیروکسن با حاشیه اوژیت	۷۰
..... شکل ۵۳-۵ تصویر میکروسکوپ الکترونی از کانی های پیروکسن	۷۱
..... شکل ۵-۶ (الف) نمودار Ti دربرابر Ca و قرارگیری پیروکسن ها	۷۲
..... شکل ۷-۳ ترکیب شیمیایی آمفیبول های سنگ های آتشفسنی منطقه	۷۳
..... شکل ۸-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور آمفیبول	۷۵
..... شکل ۹-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از ۲ درشت بلور آمفیبول	۷۶

عنوان	صفحه
شکل ۱۰-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور بیوتیت	۷۸
شکل ۱۱-۳ ترکیب شیمیایی میکاهای آنالیز شده در سنگ های آتشفسانی	۷۸
شکل ۱۲-۳ ترکیب شیمیایی پلاژیوکلازهای سنگ های آتشفسانی	۸۲
شکل ۱۳-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور پلاژیوکلاز	۸۲
شکل ۱۴-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور پلاژیوکلاز	۸۲
شکل ۱۵-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از درشت بلور پلاژیوکلاز	۸۳
شکل ۱۶-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از پلاژیوکلاز با حاشیه غبارآلود	۸۳
شکل ۱۷-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی از پلاژیوکلاز با زوناسیون نوسانی	۸۳
شکل ۱۸-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی درشت بلور پلاژیوکلاز	۸۴
شکل ۱۹-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی درشت بلور پلاژیوکلاز	۸۴
شکل ۲۰-۳ تصویر میکروسکوپ الکترونی درشت بلور پلاژیوکلاز	۸۴
شکل ۲۱-۳ نمودار شماتیک تغییرات درصد آنورتیت	۹۰
شکل ۲۲-۳ برآورد فشار در سنگ های آتشفسانی پلیوکواترنر	۹۱
شکل ۲۳-۳ برآورد حرارت تشکیل کلینوبیروکسن ها	۹۳
شکل ۱-۴ (الف) نمودار مجموع آلکالی به سیلیس میدل موست	۱۰۵
شکل ۲-۴ (الف) نمودار Zr/TiO_2 در مقابل SiO_2 وینچستر و فلوید	۱۰۶
شکل ۳-۴ نمودار هارکر	۱۱۰
شکل ۴-۴ نمودارهای تغییر نسبت به MgO	۱۱۱
شکل ۵-۴ نمودار تغییر $\text{Al}_2\text{O}_3/\text{CaO}$ نسبت به SiO_2	۱۱۱
شکل ۶-۴ نمودار La/Yb در مقابل	۱۱۲
شکل ۷-۴ (الف) نمودار AFM ایروین و باراگار	۱۱۲
شکل ۸-۴ نمودار عنکبوتی عادی شده با بازالت پشتہ میان اقیانوسی	۱۱۶

عنوان	صفحة
شکل ۹-۴ نمودار عنکبوتی عادی شده با بازالت پشته میان اقیانوسی	۱۱۷
شکل ۱۰-۴ نمودار عنکبوتی عادی شده با گوشه اولیه	۱۱۷
شکل ۱۱-۴ نمودار عنکبوتی عادی شده با بازالت جزایر اقیانوسی	۱۱۷
شکل ۱۲-۴ نمودار عنکبوتی عادی شده با کندریت	۱۱۸
شکل ۱۳-۴ نمودار عنکبوتی عادی شده با کندریت	۱۱۸
شکل ۱۴-۴ نمودار Y در مقابل نسبت Sr/Y	۱۲۰
شکل ۱۵-۴ نمودار Yb_N در مقابل نسبت La_N/Yb_N	۱۲۰
شکل ۱۶-۴ نمودار La/Sm در مقابل Sm/Yb	۱۲۵
شکل ۱۷-۴ نمودار La_N/Yb_N در مقابل Yb_N/La_N	۱۲۶
شکل ۱۸-۴ نمودار Zr/Sm در مقابل Nb/La	۱۲۷
شکل ۱۹-۴ نمودار La_N/Yb_N عادی شده با کندریت در مقابل Yb_N/La_N	۱۲۸
شکل ۲۰-۴ نمودار نسبت Y/Hf در مقابل Sr/Y	۱۲۹
شکل ۲۱-۴ نمودار Ti/Nb در مقابل La/Nb	۱۳۰
شکل ۲۲-۴ نمودار La/Sm_N در مقابل Nb/Th	۱۳۰
شکل ۱-۵ نمودار همبستگی ایزوتوبی $^{87}Sr/^{86}Sr$ در مقابل $^{143}Nd/^{144}Nd$	۱۴۰
شکل ۲-۵ نمودار همبستگی ایزوتوبی $^{87}Sr/^{86}Sr$ در مقابل $^{143}Nd/^{144}Nd$	۱۴۱
شکل ۳-۵ نمودار همبستگی ایزوتوبی $^{87}Sr/^{86}Sr$ در مقابل $^{143}Nd/^{144}Nd$	۱۴۱
شکل ۴-۵ نمودار همبستگی ایزوتوبی... سنج های آداسیتی مناطق مختلف چین	۱۴۲
شکل ۵-۵ نمودار همبستگی ایزوتوبی... موقعیت سنج های شبیه آداسیتی رومانی	۱۴۳
شکل ۱-۶ نمودار فشار - دما - زمان برای پوسته فرورونده	۱۵۰
شکل ۲-۶ مراحل مختلف فرآیند دلامینیشن	۱۵۲
شکل ۳-۶ مراحل مختلف شکست قطعه رورونده	۱۵۳

فهرست جدول ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب یک نمونه پیروکسن	۶۴
جدول ۲-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه	۶۵
جدول ۳-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه	۶۶
جدول ۴-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه	۶۷
جدول ۵-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب چهار پیروکسن	۶۷
جدول ۶-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه	۶۸
جدول ۷-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه	۶۹
جدول ۸-۳ آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه	۷۰
جدول ۹-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب چند پیروکسن	۷۱
جدول ۱۰-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب آمفیبول	۷۵
جدول ۱۱-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب آمفیبول	۷۶
جدول ۱۲-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب آمفیبول	۷۷
جدول ۱۳-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب بیوتیت	۷۹
جدول ۱۴-۳ نتایج آنالیز مایکروپروب از مرکز به حاشیه بیوتیت	۸۰
جدول ۱۵-۳ داده های آنالیز مایکروپروب مرکز تا حاشیه	۸۵
جدول ۱۶-۳ داده های آنالیز مایکروپروب میکرولیت	۸۵
جدول ۱۷-۳ داده های آنالیز مایکروپروب از مرکز	۸۶
جدول ۱۸-۳ داده های آنالیز مایکروپروب از مرکز تا حاشیه درشت بلور	۸۶
جدول ۱۹-۳ داده های آنالیز مایکروپروب از مرکز تا حاشیه درشت بلور	۸۷
جدول ۲۰-۳ داده های آنالیز مایکروپروب از مرکز تا حاشیه درشت بلور	۸۷

عنوان	صفحه
جدول ۲۱-۳ داده های آنالیز مایکروپرورب از مرکز تا حاشیه درشت بلور	۸۸
جدول ۲۲-۳ داده های آنالیز مایکروپرورب از مرکز تا حاشیه درشت بلور	۸۸
جدول ۲۳-۳ داده های آنالیز مایکروپرورب از مرکز تا حاشیه درشت بلور	۸۹
جدول ۲۴-۳ داده های آنالیز مایکروپرورب پلازیوکلاز حاصل واپاشی آمفیبول	۸۹
جدول ۲۵-۳ مقادیر فشار بدست آمده در جفت پیروکسن	۹۲
جدول ۲۶-۳ محاسبه درجه حرارت تبلور اورتوبیروکسن	۹۴
جدول ۲۷-۳ محاسبه فشار تبلور پیروکسن	۹۵
جدول ۲۸-۳ نتایج بارومتری بر اساس مقدار آلومینیوم در آمفیبول	۹۷
جدول ۱-۴ داده های عناصر اصلی و عناصر نادر باروش XRF	۱۰۱
جدول ۲-۴ داده های عناصر اصلی، عناصر نادر و نادر خاکی آنالیز شیمیایی ICP	۱۰۲
جدول ۳-۴ نتایج نورم سنگ های آتششانی منطقه مورد مطالعه	۱۰۷
جدول ۴-۴ خصوصیات عمومی سنگ های آداسیتی	۱۲۳
جدول ۱-۵ داده های آیزوتوبی استرانسیوم و نئودیمیوم	۱۳۷

فصل اول

کلیات

۱-۱- جایگاه جغرافیایی و راه های دسترسی

در این پژوهش سنگ های آتشفشاری پلیوسن کواتررن در استان اصفهان در دو منطقه مجزا در جنوب خاوری و شمال باختری شهر اصفهان مطالعه شدند که موقعیت جغرافیایی این مناطق به شرح زیر است:

(الف) رخمنون های جنوب خاوری در ۱۲۰ کیلومتری جنوب خاوری شهر اصفهان، جنوب-جنوب باختری نائین، خاور کوهپایه و شمال باتلاق گاوخونی در میان طول های جغرافیایی $^{\circ}50$ تا $^{\circ}52$ و عرض های جغرافیایی $^{\circ}32$ تا $^{\circ}35$ جای دارند، روستاهای جشوغان، مهرآباد، تمینان، ملا احمد و تودشک از مناطق مسکونی مهم این منطقه به شمار می آیند که از نظر تقسیمات استانی متعلق به بخش کوهپایه استان اصفهان هستند. راه آسفالت اصفهان- نائین از شمال رخمنون ها عبور می کند و دسترسی به بقیه رخمنون ها از طریق مسیرهای ارتباطی جنوبی این جاده امکان پذیر است (شکل ۱-۱). بطور کلی دستیابی به بیشتر رخمنون ها بدلیل نزدیکی به جاده اصلی و وجود راه های ارتباطی روستایی و جاده های متنهی به معادن فعال منطقه آسان است اما دسترسی به بعضی رخمنون ها بدلیل قرار گیری در ارتفاعات و یا منطقه نظامی با مشکل همراه می باشد.